

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Sóház-utca 94. szám.
Telefon 58. sz.
Hirdetéseknél két hasabos petit sora 16 fill.
Nyiltér sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő: Szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY. SZILÁGYI LAJOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és esütörtökön.

Drámák.

A megrendítő öngyilkosságoknak, a szivetrázó szerelmi drámáknak, hogy úgy mondjam, szezonjaik szoktak lenni. Mintha járvány-bacillusok áradnának oly véres eseményekről, melyeket szárnyára kap e hír és sokféleképpen, érzelmesen, szenzációsan kommentál a napisajtó.

Amikor ezeknek az öngyilkosságoknak, kettős szerelmi drámáknak fiziológiáját vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy egy nagy és fontos momentumban mindegyik megegyezik. Ez a momentum az, hogy a drámák hősei — akár fiatalok, akár vének — belecsömörlöttek az életbe. Letargia spleen fogja el azokat, akik még alig lépték túl a 20—30-ik éveit akikre még annyi öröm, élvezet és boldogság várna, ha lenne bennük kitartás, hogy keresztül tudjanak gázolni a jelen bajain. De ez a kitartás, ez az energia nincsen meg bennük.

Holott maga az élet talán soha nem nyújtott annyi élvezetet a fiatal embereknek, mint most. Az a társadalom, amely nem küzd a nyomorral, inkább szórakozásokra van berendezkedve, mint komoly dolgokra. A jelző az, hogy minél vigabban kell keresztülfutnunk ezen az életen, amely ugyanis olyan nagyob rövid s ugyanis okvetlenül a temetőbe vezet. Az erkölcs-telen római császárságok idejében volt

csak példa arra a mohó élvezetvágyra, amely a mai kulturemberiséget jellemzi. S természetes, hogy ugyanezen okból az erkölcsök is felette meglazultak e modern társadalomban.

Ez a lazulás első sorban a lelkek energiájának pusztulásában nyilvánul. Mind kevesebb lesz a törtetlen akaratú szívós kitartású ember. Az étellel való küzdéshez nem igen érez kedvet s vágyat az a mai ifjú, aki lépten nyomon azzal az étellel találkozik, hogy csak egy dolog van, ami az életet becsessé teszi s ez az, hogy »jól mulatni«. Mulatni, szórakozni, szeretkezni, ez a jelszava nagyok és kicsinynek, szegénynek és gazdagnak s a tömegek gépszerűen végzik el munkájukat tisztán csak azért, mert csak a munka bére tesz nekik lehetővé, azt, hogy mulathassanak. A holnappal nem sokat törődünk. Jöjjön, aminek jönni kell, mert hiszen valahogyan csak lesz!

Nem bohémia ez, hanem ledérség, amely a fundamentuma a társadalom számos minden bűnének és bajának. Ez a ledérség kiöli a lelkek energiáját s amikor látják, hogy a sors úgy fordult, hogy megszokott gondtalan életüket nem folytathatják, hogy vágyaik nem mehetnek teljesedésbe — mint valami megunt cifra rongyot eldobják maguktól az életet.

Különösen áll ez a szerelmi drámákra. Emberek, akik itjára vérük me-

legével vógyodnak egymásután, mihelyt beborul felettük a láthatár s akadályok merülnek fel, egy-kettőre elszánják magukat az utolsó lépésre. Ha megbecsülnék, ha szeretnék az életet, ezt a legfőbb javát az embernek, nyilván nem tennék ezt. De manapság, mire az ifjuság elér egy bizonyos kort, fenéig üríti az élvezetek kelyhét s az élet koránt sem bír előtte azzal az ingerrel, amely a régi, energikus fiatalságot jellemezte. Arra nem gondolnak, hogy más, nemesebb hivatása is van az életnek, mint a mulatás és élvezet. Hogy munka, alkotás, a felebarátokért való cselekvés a becsületes célja a földön való létnek Erre nem gondolnak, csak arra, hogy ezután rosszabbul lesz mint eddig volt, s hogy az élet már nem nyújthat nekik annyi boldogságot, amely felérne az érte való szenvedéssel.

A faj puhulását, elkorcsosodását ezek a drámák bizonyítják legjobban. Jellem és akaratörő nélkül nő fel ez a fiatalság, kibontott vitorlakkal száguld az élvezetek tengerén keresztül s ha vihar jó, nincs ereje ahhoz, hogy megküzdjön vele.

A mai pedagógiának egyik legderekabb feladata, hogy az élet megbecsülésére oktassa a fiatalságot s edzze a lélek energiáját, amely nélküli a legkiválóbb tehetség sem tudja magát megbecsülni.

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA

Válás.

— Igen elválnék.

Nagy csendesség támadt ezek után. Az asszony megkönyebbült a végzetes két szó kimondása után. Kitekintett az ablak előtt nyiladozó orgonabokrokra, melyekből édes, kábitó illatok áradtak szerte az esti szürkületbe. Az illatos, meleg levegőben megkezdtek röpködésüket az éji bogárkák, a cserebogarak zümögése altató danaként hangzott. A férfi maga elé bámult mogodván szóltanul. A padlót nézte, melyről a nagy meleg miatt felszedtek a szőnyeget. Az üres, hideg, disztelen padló olyan volt, mint az ő élete. Ime, azt mondta az az asszony, akit imádozott, midőn az oltár elé lépett vele, hogy nem szereti s válni akar tőle. Ez lett a vége az izzó, édes regénynek, amelyről azt hitte szent meggyőződéssel, hogy még a sirban sem lesz vége, mert hiszen akik

szeretik egymást, a férfi és a nő a halál után is egyek maradnak. De nem így lett. A regénynek vége szakadt, mielőtt igazában elkezdődött volna, a szerelem harcából a férfi sebzett, összezuzott szívvvel került ki és ez a seb behegedni nem fog többé soha. A céltalan eltévesztett élet a maga teljes sivárságában tünt fel előtte és elborzadt a kietlen képtől. Ugy érezte ezen az édes, meleg illatos nyári estén, mintha künn járna a hómezőkön, végtelenül elhagyatva a nyom nélkül való megsemmisülés szörnyű tudatával. . .

Aztán megszólalt. Csendesen, higgadtan, szomorúan beszélt.

— Ön azt akarja. Jó. En nem állom utját a kivánságának. El fogunk válni, és nem fogjuk többé egymást ismerni. Ezt mondja ön nekem két évvel az esküvő után. Hiszen megcsókolt másokkal is, hogy válnak. Megutálják, meggyűlölik, megundják egymást, megszenstelenítik a családi tüzhelyet, bűnöket követnek el — azután mennek széjjel kiki a maga útján.

De ezek a katasztrófák nem következnek be olyan gyorsan, mint a mienk. Elmúlik öt hat esztendő, még több is, míg a gyűlölet vagy utálat annyira megnövelik az energiát, hogy el tudnak válni. S nálunk még alig múlt el két év — már itt a vég. Pedig mi nem is voltunk olyan bűnösök. A családi tüzhelyt nem szentségtelenítettük meg. Nem hoztunk szégyent az egymás becsületes nevére. Mégis válnék . . . válnék. . .

— Igen, felelte az asszony nyugodtan. Mi nem gyűlöljük, nem utáljuk, meg csak nem is unjuk egymást. Most még nem. Ez csak akkor következne be, ha tovább együtt maradnánk. De nincs szükség a gonosz szenvedélyek felidőzésére. Menjünk széjjel úgy, hogy még becsülni tudjuk egymást.

— Nem szeret, soha nem is szeretett, mondta magának a férfi.

— Ugy van, barátom. Nem szerettem önt és nem tudtam megszeretni. Hiszen ön sem volt szerelmes belém, amikor el-

Villamos világításunk.

Hétfőn reggel 8 órakor egybegyűlt a tiztagu villamos-bizottság, hogy tárgyalja a vállalkozó cég beadványát, amelyben a tervezet változtatások költségvetését terjesztette be. A gépek nagyobbítása és az ezzel kapcsolatos építkezési, bővítések árkülömböse mintegy 32000 koronára rúg. A bizottság elhatározta, hogy az ezen tervezet szerint megváltoztatott szerződést végérvényes döntés céljából a közgyűlés elé terjeszti, amelynek határozata végérvényes döntés leendő az építkezések megkezdésére.

Amidőn illetéknép a végső stadiumba jutott e sokat hánytorgatott ügy, érdekes lesz egy pillantást vetni arra, milyen lesz villamos telepünk külsőleg és belsőleg.

(A telep építkezései.)

Az apatini kanális-hidon túl a Ferencz csatorna mellett fog helyet kapni a két, egyenként 13 méter hosszú és 12 méter széles gép és kazánház, míg a 21 méter hosszú és 10 méter széles, lakóház arccal az apatini országútnak lesz felállítva.

Az építkezések a következő csoportokra oszlanak:

1. Kazán és gépház építése.
2. Lakóház, iroda és raktár helyiséggel.
3. Kemény és füstcsatornák.
4. Kazánok és gépek alapozása.
5. A használt víz szűrésére szolgáló medenczék állítása.
6. Házi kút fúrása.
7. Szabadon álló árnyékszékek.
8. A telep bekerítése.
9. A telep esetleg szükségessé váló feltöltése.

A gép és kazánház három géprészletet fogad be a hozzá valókkal és tápszivattyúkkal együtt, de egy esetleg felállítandó negyedik készlet részére is hagyaték hely. Az épület egyik végébe esetleges szükségletre 3 szoba kerül. Az egész gépház alá lesz pincézve,

közvetlen a kazánház mellett szénrakódó lesz felállítva, az egész épület fedele pedig kátránylemezekkel burkoltatik, a kellő szellőztetésről favázás szellőztetők gondoskodnak.

(A lakóház.)

A lakóház 3 szobából, két konyhából és két kamrából áll. Ugyancsak a lakóházban kap helyet a tágas irodahelyiség és a bőr aktárhelyiség, valamint raktárul szolgálnak a lakóház terjedelmes sutterain helyiségei is.

Impozáns látványt fog nyújtani a 40 méter magas kémény, amelynek felső belső átmérője 1.5 méter lesz.

(Az üzem berendezése.)

Ami a vízszerezést illeti, az a következőképp történik: A nyers víz a Ferencz csatornából az ott felállítandó akna útján az u. n. elosztó víztartóba jut, ahonnan a mellette levő 2 víztartóban elhelyezett szűrő készülékekre jut, s az itt levő kavics rétegeken leszűrődve kerül a közös tiszta víztartó medenczébe, a honnan a kazán céljaira használtatik fel.

Az egész telepet 3 méter magas sűrű fakerítés fogja köríteni.

A villamos áramnak berendezését eleinte úgy tervezték, hogy egy a város házában elhelyezendő készülékkel kioltathassék a világítás. Ez a rendszer azonban sehol sem bizonyult jónak, miért is úgy változtatott az eredeti tervezet, hogy két vezeték lesz, egy a köz-, a másik a magánvilágításra.

(Mibe kerül a villamtelep.)

Az eredeti tervezet szerinti 436.197 kor. helyett az egész változtatásokkal az új tervezet szerint a telep és üzem berendezése 458,138 kor. 60 fillérbe fog kerülni, tehát mintegy 32000 korona különbözet van az újítások folytán. Ez újítások azonban oly fontosak, főleg a jövőre nézve, hogy azt hisszük a város törvényhatósági bizottságának összehívandó közgyűlése nem fogja egy lépéssel sem hátráltatni a várva-várt megkezdését az építkezéseknek. Sz. L.

Zombor város akciója

Azon alkalomból, hogy Zombor város tanácsa akciózt indított a drágaság ellen, az egész ország sajtója — mint már megírtuk — foglalkozik tanácsunk ezen igazán áldásos intézkedésével.

Igy a P é c s i N a p l ó legutóbbi száma következőképpen ír: „Akció a drágaság ellen. Ki ne érezne mai nehéz viszonyaink közepette, hogy nagy a drágaság s az élelmi cikkek árát szinte mesterséges módon emelik. Különösen a mészárosok vezetnek a hus drágításában s ma holnap már tűrhetetlenek lesznek az állapotok, husra nem juthat mindennap egy polgári család ebédjéhez. Zombor városáé az érdem, hogy kezébe vette ezt a fontos kérdést és mozgalmat indított az élelmi cikkek mesterségszerű megdrágítása ellen. Megírtuk, hogy Zomborban városi mészárszékeket állítottak fel, hol rendes árban szolgálják ki hussal a város lakosságát, mely nem bírja ki a mészárosok folytonos áremelését. Zombor város törvényhatósági bizottsága tovább ment, országos akciózt kezdett. A napokban érkezett meg Pécs városához átírat, kérve pártolását annak a feliratnak, melyet a közgyűlésből küldenek föl a törvényhozáshoz, hogy élelmi cikkek kartellszerű drágítása ellen törvényjavaslat kiszittessék s hatóságok büntessék a mesterségesen előidézett áremelést. Pécs városa bizonyán állást foglal ez üdvös mozgalom mellett.

A T e m e s v á r i H í r l a p következőképpen emlékezik meg Zombor város átíratáról: Tagadhatatlan, hogy a törvényhatóságok fölíratküldési jogukat gyakran nagyon is jelentéktelen kérdésekre pazarolják, ami egyik oka annak, hogy ezt a jogot ma ma illuzióriusnak tekintik fönt is, alant. Gyakorlati kérdések, amelyek a népgazdasági, megélhetési viszonyait érintik csak a legritkább esetben képezik törvényhatósági fölíratok tárgyát, pedig a kormányhatalmat főként ilyen uton lehet a mindennapi élet bajairól informálni a sérelmek orvoslását sürgetni. Zombor város törvényhatósága most a mindennapi életnek egy ilyen nagy sérelmét pártolja föl a törvényhozásnál. Az állásfoglalásra az adott okot, hogy Zomborban mészárosok kartelt kötöttek és 25 százalékkal fölemelték a hus árát. A kartel megkötését azzal indokolják, hogy a szvasmarhák ára az utóbbi időben 5-6 százalékkal emelkedett, ami természetesen husárak fokozását is szükségessé teszi minthogy ilyen körülmények közl

vett. Szüleink kívánságára, anyagi érdekből léptünk egymással az oltár elé. Az én szivemben egy másik férfinak a képe élt — de legyőztem magamat. Nem akartam beteg anyám utolsó éveit megkeseríteni. Azt hittem, majd csak felejték s meg tudom szeretni önt. Jó voltam önhez, nyájas, hü, odaadó — csak soha meg ne esőkölt volna. Ettől irtóztam. Csalódtam, amikor azt hittem, hogy tudok majd felejtetni. Nem tudtam se felejtetni, se magához szokni. Ön nem vette észre, de szegény anyám látta, hogy boldogtalan vagyok. Vigasztalt, erősített és mikor látta, hogy mindez nem használ, keserű szemrehányásokat tett magának. Persze, már későn. És aztán meghalt az én szegény anyám. Ön elvesztette a pártfogóját. Egyedül maradtam zaklatott, fájó szivemmel. És ön vak volt. Nem látta, micsoda forradalom megy végbe bennem. Naphosszat futkosott a dolga után és este hazajött — szeretni. A legutóbbi tél év alatt ezeken az éjszakákon végtelenül gyűlöltem önt . . .

— Elég, ne tovább! kiáltott magán kívül a férfi. Felugrott s egy pillanatig oly mozdulatot tett, mintha rá akarná magát vetni az aszonyra, hogy megfojtsa.

Az nyugodtan, hidegen nézett fel reá.

— Ölj meg. Én nem bánom.

Aztán végtelen fájdalom szoritotta össze a meggyötrött férfi szivét. Könyek toltak a szemébe és elfordult.

Az asszony kiment a másik szobába, csomagolt. Nagy uti ládába rakta a ruháit, ékszereit. Nyugodtan, minden megindultság és izgalom nélkül tette ezt. Sietett. A vonat, amely elviszi innen tizenegy órakor már indul. Hirtelen megjelent mögötte a férje.

— Itt a hozomány, mondta csendesen s átnyújtott neki egy takarékpénztári könyvet.

Köszönöm mondta az asszony egyszerűen.

— A butorokat, amiket a hozományból vettem, utána küldöm, vagy eladom.

— Amint jónak látja.

Aztán jó óra hosszat nem szólt semmit. Az asszony sietve csomagolt, férfi hosszú léptekkel járt fel s alá a szobában. Néhányszor felvillant agyában gondolat:

— Hátha megölném? Öt is, meg magamat is. . .

De aztán elűzte magától a szörnyeséget.

— Nincs jogom hozzá, így okosdott. Hozzám erőltették, soha nem mondtam, hogy szeret, soha nem volt a lelkében az enyém. Had menjen. . . De mi kérem?

Tudok-e majd élni nélküle?

Hosszas töprengésből az asszony rázta fel.

— Megyek, mondta.

Két munkás állott mögötte, vállaltartva a nagy podgyásos ládát.

— Menjenek előre, szólta nekik az asszony.

A teherrel rakott munkások

lehetett tartani, hogy a közönség zúgolódása egyes mészárosokat az árak leszállítására fog bírni, a mészáros iparosok a saját érdekük megvédelmezésére közjegyző előtt megkötötték a kartell-t s így a fogyasztó közönségre rákényszerítik a túrhetetlenül magas husárakat. Emiatt általános lett a panasz, a város hatósága foglalkozott a mizériával és a törvényhatóság kimondta, hogy a közönség önkényes megterhelése miatt a képviselőháznál keres oltalmat. Elhatározták, hogy fölíratot intéznek az országgyűléshez, kérve, utasítsa a kormányt, hogy a közfogyasztásra szánt és nélkülözhetetlen élelmi cikkek mesterséges, kartellszerű megdrágításának akadályozására dolgozzon ki törvényjavaslatot s addig is, amíg ez elkészül, kormányrendeletekkel igyekezzék a közönség érdekeit az elárúsítók kartelljével szemben megvédelmezni. A fölíratot érdekesebben indokolja meg Zombor város. Azt mondja, hogy az ipartörvény 53. §-a módot ad ugyan a hatóságnak arra, hogy a husárakat próbavágások útján szabályozza, ezt a jogát azonban a hatóság nem szokta gyakorolni, de ha gyakorolná, sem vethetne gátat a kartelleknek. A védekezés másik módja hatósági mészárszékek föllállítása volna, ez azonban szintén kivihetetlen, mert eszerint a hatóságnak kellene mészároslegényeket alkalmazni, a szarvasmarhát a vidéken összevásároltatni, szóval „eskü alatt szolgáló közegeket” kellene a mészárosipar gyakorlására kiképezni. Ez nagyon regényes módja volna a védekezésnek, amelyhez a hatóságnak nem is szabad nyulni, mert hiszen a fölmerülhető önkénykedések szabályozása, nem pedig a mészárosipar tönkretétele a cél. A fölírat rámutat arra, hogy míg a törvény büntetnek minősíti azt, ha a köztisztviselők vagy mezsei munkások mesterségesen szitott sztrájk útján a munkát megtagadják, vagy másokat ennek megtagadására bírnak, addig a fogyasztó közönségnek ilyen kizsákmányolásával szemben nincs törvényes oltalom. A zombori körirat, amelyet pártolás és hasonszemléű fölírat intézése végett minden törvényhatóságnak megküldtek, ma érkezett meg Temesvárra és a törvényhatóságnak lesz alkalma foglalkozni a zomboriak sérelmével. Habár Temesvárott ilyen huskartiell, amely a zombori törvényhatóságot állásfoglalásra készítette, nincsen, kétségtelen, hogy a mi törvényhatóságunk is támogatni fog olyan mozgalmat, amely — a mészárosipar érdekeinek méltányos figyelembevételével — elárúsítói önkénykedésekkel szemben megvédi a fogyasztókat.

erőteljesen dőngött a padlón. Mikor már kint csoszogtak a folyosón, az asszony indulni készült.

— Hova megy? kérdezte a férfi.

A nő vállat vont. Nem felelt. Az arca piros lett.

— Hova megy kérdezte amaz ismét? Jogom van ezt tudni, hiszen az én nevemet viseli. Aztán tudnom kell a czimét az elintéző ügyek miatt is.

Majd megírom, mondta fojtott hangon az asszony.

A férfi kezdte érteni a dolgot. Vad harag öntötte el a szívét.

— Tehát nem mered megmondani. De én kitalálom. A régi szeretődhez mégy? Czéda!

Az asszony megrendülten állt előtte.

— Nem engedem, hogy odamenj, dühöngött a férj. Megtiltom. Mig az én nevemet hordod, nem lész a más ágyasa. Inkább meghalsz!

Revolvert vett elő, az asztalfiókból s

A temesvári piac túrhetetlen drágasága miatt ugyis állandó a panasz közönség körében. A törvényhatóságnak önállóan is kötelessége volna tehát foglalkozni a bajokkal, annál inkább kell pártolnia egy olyan mozgalmat, amely konkrét sérelmek orvoslását sürgeti.

Hírek.

Lapcsinálás kánikulában.

— Jelenet egy szerkesztőségben. —

Délután 6 óra. Fojtó hőségben és ingujjban táboroz a gárda. Az unalom sötét szárnyával terpeszkedik a szerkesztőségben.

A segédszerkesztő (lihegve jő):
Urak, mi ujság?

A munkatársak kara (elfojtott ásitással): Semmi a világon.

A segédszerkesztő: Bravó! Dologra fiuk, ma 16 oldalos lapot csinálunk.

A munkatársak kara (lelkesülten): Dologra! Föl a munkára.

A segédszerkesztő: A törvény-széken csak történt valami?

A törvényszéki tudósító (bánnatos rezignációval): A törvényszék kapuját bezárták.

A segédszerkesztő: Helyes. Irsz egy fejcikket »Juszticziai zárt ajtó mögött« czimmel. Hát a rendőrséggel hogy állunk?

A rendőrségi tudósító (lázadó haraggal): Ugyan hagyjatok, azok a darabantok már kommünikél sem adnak. Hallatlan!

A segédszerkesztő: Lassan a testtel. »Mért nem dolgozik a rendőri sajtóiroda« czim alatt leczkéztesd meg czudarul a rendőrséget. Remélhetőleg a városnál mégis történt valami?

A közigazgatási tudósító (ásit): Semmi.

A segédszerkesztő: Nagyon helyes »A szik a város?« czim alatt egy erélyes hangú cikket kérek. És a színház?

A színházi tudósító: A szabadságdüh a színészek közé is beütött. Mindenki szabadságra ment s még csak egy korista-szerződés sincs. Abszolút szünet.

Abból pedig kitért a szenvedély.

— Igen hozzá megyek! Ölj meg, ehez megragadva az ajtókilincset az asszony felé tartotta a gyilkos fegyvert.

több jogod, mint ahoz, hogy megtiltod nekem azt, hogy hozzá menjek. Ő hívott és én megyek. Boldog akarok lenni legalább egy éjszakára, hogy tudjam én is, mi a boldogság, mi az élet gyönyörűsége. Lehet, hogy az eltaszit magától, rámun, mit bánom én azt? . . . Ezért a sivár, botrány életért, amelyben addig részem volt, kárpótlás lesz nem egy csókja annak a férfinak, akit szeretek. . . .

Az elhagyatott férfi kezéből kiesett a revolver. Csüggedten hanyatlottak a karjai, a szemei elhomályosultak. A könyvek fátyolán keresztül látta, amint az asszony erőszakosan kirántotta az ajtót és sietve, szinte repülve ment el a meleg, csillagos, sejtjeljes, vágyfakasztó éjszakába.

Sz. E.

A segédszerkesztő: Pompás. Azonnal üljön le s írjon egy cikket »A színházállandó-ítás elodázhatatlansága« czimén. Hát Budapest jelentkezett-e már?

Az inspekziós munkatárs: Telefonon beszélt. Azt mondja a számár, semmi ujság se történt s az ő számára ne hagyjunk semmi helyet.

A segédszerkesztő: Remek dolog! Cikket írok a politikai szélcsendről. Ritkított garmond cikkk. Kitűnő lapunk lesz.

Este 8 óra.

A mettőr (elkeseredetten jelenti a szerkesztőnek): Rengeteg kézirat! Az éjjeli táviratoknak nem jut hely!

* **Személyi hír.** Lenz Győző ezredes, a szegedi 45. honvédegyalogsdandár parancsnoka, pénteken szemlét tartott a honvédszállóalj felett.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Szabadka Károlyt posta- és távirda főtitkáré nevezte ki, a IX. díjosztály 2600 koronas fokozatába.

* **A kulai villanyvilágítás.** Kula községnek a villanyvilágítás behozatala iránt a verbászi kendergyárral kötött szerződését a megye jóváhagyta, s így ősszel már villanynyal világít e haladó község.

* **Érsekünk Óbecsénk.** Obecse községe nem rég diszpolgátává választotta dr. Császka György kalocsai érseket. Az elűjáróság posta útján küldötte el a diszoklevelet, mert a gyengélkedő főpapot nem akarta a küldöttség kényelmében zavarni. A beteg érsek kegyesen fogadta a kitüntetést és halála jeléül 1000 koronát küldött Óbecsének. A jószívű főpap kísérő levelében azt írja, hogy ezt az ezer koronát a „Szegényház“-ban levő kápolna beruházására kívánja fordíttatani.

* **Az önszegélyző szövetkezeti választás.** A legvégsőig menő küzdelem jelenti azt a harcot, amely a zombori első önszegélyző szövetkezet igazgató választásán lefolylt. Két jelölt volt csak, de ezek érdekében olyan óriási agilitást fejtettek ki pártjaik, hogy lehetővé vált az a szokatlan eset, hogy 4500 szavazó közül közel 4000 adta le a szavazatát. A mozgalmas választás egész a reggeli órákig tartott délutántól kezdve és valósággal táborhelyé tette a Zrinyi-utcát, ahol a szövetkezet épülete van, kocsi-robogtak és vártak új kiküldetésekre, a buzgó pártkortesek felkutatták a legjobban elrejtőzött részvényeseket és az jelzi leginkább a harc élénkségét és nagyságát, hogy a szavazatok ledása után mindössze 9 szavazattöbbséggel győzött Bittermann Nándor tábora, aki eddig is, mintegy 15 éven át buzgó aligazgatója volt az egyesületnek. A Szilávy Elemér pártja is roppant erős volt s a két tábor majdnem egyenlő erővel állt szemben. A választás folyama alatt daczára hogy Bertolino Sándor választási elnök a lehető legnagyobb tapintattal és körültekintéssel vezette a választást, még sem volt itt ott egy egy szenvedélyesebb hang elkerülhető. A nagy hévvel vivott küzdelem végül Bittermann Nándor győzelmével végződött.

*** Múutak építése megyénkben.** Bács-Bodrog vármegyében még ez év folyamán újabb két múut épül és pedig a csávoly — kátymári tb.közü 11.700—16.750 km. szakasza 103632 korona 66 fillér költségen és a topolya — óbecsei közü 0—1.5 km. szakasza 40354 korona 72 fillér előirányzattal. Ezen utépitésekre, épügy mint a zombor — adai th. közüton levő korlátok helyreállítási munkáira, melyek 1425 korona 56 fillérrel vannak előirányozva, az alispáni hivatal mult hó 29-ikén versenytárgyalásokat tartott. Miután azonban azok kielégítő eredménnyel nem járak, a vármegye alispánja újból kiírta a munkák biztosítását célzó versenytárgyalásokat július 29-ikére, a mikor a fenti munkákon kívül a kernyája — topolya — adai uton levő 7 számú hid újbólépítése 6152 kor. 20 fillérrel előirányozva, szintén árlejtés tárgyát fogja képezni.

*** A polgármesteri kongresszus** központi bizottsága megküldötte városunknak a kongresszus lefolyásáról szóló jegyzőkönyvet az egyes csoportok javaslataival együtt és kérte a várost, hogy ezen javaslattal bővebben foglalkozva, esetleges megjegyzéseit és észrevételeit minél előbb a szakelőadók címére küldje be.

*** A Zombor Kereskedők Testülete** ez uton értesíti tagjait, hogy az ujságok f. hó 31-én d. e. 10 órakor árverés útján eladatni fognak.

*** A szárazság.** A napi sajtóban, a heti lapokban és egyéb időszakos közleményekben immár hetek óta találunk híreket a pusztító aszályról, borús jóslatokat a közelgő ősön és télen várható általános drágaságról, nemkülönben arról is, hogy a jövő télen az ország egyes részeiben tömegnyomor vár a lakosságra. Véleményünk szerint a fenyegető veszedelem kialakulását nem szabad tétlenül, összetett kezekkel nézünk, a preventív intézkedésekről már most kellene gondoskodnunk. Mindenekelőtt tiszta képet kellene kapnunk a helyzetről s ezt a munkát a gazdasági egyesületeknek s a gazdatársadalom egyéb szerveinek kellene elvégezniük. Tudomásunk szerint eddig úgy szólván csupán csak a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület foglalkozott behatóan és komolyan a helyzettel; ez a testület takarmánykiviteli tilalmat kér a földmivelésügyi minisztertől, felhívta a gazdák figyelmét arra, hogy ez idő szerint Romániában még elég olcsón lehet takarmányt vásárolni s a beszerzés közvetítésében is följánlotta szolgálatait a gazdáknak. Egy gazdasági egyesület hangja és véleménye azonban még korántsem tájékoztat a helyzetről. Bármennyire is el legyenek most foglalva a gazdák a mezei munkában, föltöttebb kívánatos, hogy a gazdasági egyesületek valamennyien sürgősen tanácskozzanak s tájékoztassák a hivatalos köröket és a közvéleményt a várható állapotokról.

*** Olcsóbb lett a szarvasmarha.** A nagy szárazság annyira kiégette a legelőket és réteket hogy a gazdák takarmányhiányban szenvednek s amint a hivatalos értesítések szólnak, a gazdaközönség jelentékenyen redukálja a szarvasmarha állományt. Nápról-napra nagyobb mennyiség körül az állatvásárokon eladásra s az egész országban csökkennek a husárok. A zombori mészárosok a husárok emelését azzal okolták meg, hogy a szarvasmarhák ára a tavasz elején felszökött s alig lehetett vásárolni. Most a helyzet nagyot változott. A gazdák tömegesen adnak tul állatjaikon. A husdrágulás oka megszűnt.

Eletmentő ügyvéd. Apatinban, mint tudósítónk írja — egy 10—12 éves suhancgyerek fürdött a Dunában és fürdés közben elkapta egy felcsagódó hullám,

ugy, hogy a fiu már-már a habok áldozata lett. Amidőn ezt a Gergurov Milán ügyvédjelölttel sétáló dr. Bikár Vojin, zombori ügyvéd a partról észrevette, minden habozás nélkül a folyamba vetette magát és a vigyázatlan gyermeket saját élete kockáztatásával kimentette.

*** A második gyorsvonat.** A május 1-én életbe léptetett második gyorsvonatra vonatkozólag, az államvasutak igazgatósága ugyanis elhatározta, hogy október 1-től kezdődőleg a második gyorsvonat, a mely jelenleg csupán Budapest és Szabadka között közlekedik, szintén Zimonyig fog közlekedni és az összes szárnyvonalakkal összeköttetést kap. Ezen intézkedés által lesz elérve tulajdonképen azon cél, amelynek érdekében a második gyorsvonat létesítése tervbe lett véve, mert a személy forgalom emelését illetőleg a többi vonalak bevonásával fog eredmény mutatkozni.

*** Közigazgatási áthelyezések.** Bács-Bodrog vármegye főispánja Sigmund Gyula tb. szolgabirót Ujvidékről Apatinba, Fleckenstein János tb. szolgabirót Hodságról Ujvidékre és Werner Hugó tb. szolgabirót Apatinból Bácsalmásra helyezte át.

† Gyászhir. Stricker Péter ószivacsi orvos neje három napig tartó kínos szenvedés után e hó 22-én meghalt.

*** Vasuti baleset.** Vasárnap délelőtt végzetes baleset történt a Bácsszentiván és Zombor között alterülő vonattesten közel a csatornai vashidhoz. A Gombos felől jövő déli vonat elgázolt két lovat s a kocsit, melybe azok fogva voltak, úgy ütötte el, hogy a benne ülő Kovacsics Mihály zombori szállásgazda kiröpült abból és súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség egy átjárónál történt. A fennevezett parasztagazda látva, hogy a sorompó nyitva van, gyorsan átakart hajtani a sineken, holott láthatta, hogy a vonat a legnagyobb sebességgel közeledik. Mindazonáltal könnyelműen nekihajtott s abban a pillanatban, hogy a lovak odaértek, megijedtek a kezeledő vonat zakatolásától, felágaskodtak s egy rövidke pillanatra megállottak. Egy szempillantás alatt már ott volt, a vonat melyet a gépész a rövid távolság miatt megállítani nem tudott s megtörtént a baj. A mozdony leütötte a két állatot s átment rajta. A kocsi rudja rögtön ketté tört s ez mentette meg a kocsist a biztos haláltól. A kocsi legurult a töltésről, mialatt Kovacsics hirtelen kigrott belőle de oly szerencsétlenül, hogy összezuzott koponyával terült el a földön. A gépész csak akkor állithatta meg a mozdonyt, mikor már az állatok szétdarabolt hullája a kocsik allá került. Amint a vonat megállt, az összes utasok ijedten ugrottak ki. Azt hitték, hogy emberélet pusztult el. Az eszmétlenül fekvő Kovacsicsot megpillantva, rögtön orvost keresték s szerencsére egy külföldi orvos kéznél is volt. Ez bekötözte a szerencsétlen ember sebet, akit aztán egy tanyára szállították. Az állatok hulláit pedig, melyeket a vonat összedarabolt, letakarították az uttestről. A vonat a baleset miatt 20 perc késéssel érkezett be az állomásra.

*** Modern fürdő Ujvidéken.** Ujvidék város pénzemberei másképen gondolkoznak, mint a zombori tőkepénzesek; az ottani pénzemberek körében mozgalom indult meg aziránt, hogy az ártézi fürdőt bérbe véve ott egy minden tekintetben megfelelő gyógy és gőzfürdőt, továbbá egy uszodát létesítsenek s egy nagyobb szállodát is építsenek. Bizony szép eszme ez, mely hivatva egy város fejlődését előmozdítani, hirnevét és idegenforgalmát emelni, már csak azért is, mert helyi emberek alkotása és így a várható haszon nem fog idegen zsebbe vándorolni. A tervezők, céljuk elérésére, 2000 drb 100 koronás részvényt bocsátanak ki, melyeknek több mint fele már is jegyezve van.

*** Felkéröttünk következő közlésére:** Tekintetes Szerkesztő-ég! A „Zombor és Vidéke“ 59. számában nagy tűzvész Béregen című és a „Bácska“ 57. számában, Egy község pusztulása cím alatt egy hir jelent meg, a melyre, mivel tartalma a tényeknek legkevésbé felel meg, kötelességünknek tartjuk — mint a kiket a hir szerint a mulasztás terhelne — észrevételünket megtenni, mert a tudósító úr úgylátszik annélkül, hogy az eset részleteit ismerve, majdnem ítéletet mond felettünk. Ezen hir szerint a fecskendő nem volt használható állapotban, mit részben maga a tudósító is megczáfol, a midőn mondja, hogy az oltásra gondolni sem lehetett. A fecskendő tényleg teljesen kifogástalanul működött d. u. 5—6 óráig, a mikor is zavaros víz piszkolja a szívó szelepbén összegyűlve, s azt állandóan nyitva tartva, a működésre alkalmatlanná tette. A hir közlője ez szerint valószínűleg nagyon is laikus ember lehet e tekintetben, vagy a mit inkább szeretnék hinni, téves információ alapján írta meg tudósítását, mely körülményt a fentiek s a következők erősítenek meg: Emliti, hogy a községnek majdnem 1/4 része lett a lángok martalékává, s hogy 78 ház és 3 emberélet esett áldozatul. Erre nézve csak azt óhajtjuk megjegyezni, hogy sajnos, csak 64 ház és 1 emberélet, s így nem az 520 számmal bíró község 1/4 része. Az oltásra gondolni sem lehetett, daczára, hogy több kerti és 1 kézi fecskendő volt kéznél, de nem azért mintha a lakosok künn lettek volna a mezőn, — hanem mivel ezen nap községi ünnep lévén az aratásban távollévőkön kívül a nép otthon volt, hanem igen is azért, mert a tűz a község éjszakeleti részén ütve ki, az alig pár pillanat alatt átosapott a község délkeleti részére, s innét ismét egész más 2—3 irányban, s csak egy fecskendő lévén, — mert a másik a nagy tűzben ben égett, az oltást és mentést megnehezítette az állandó nagy hőség is a szervezett tűzoltóság hiánya, mely utóbbi körülmény azonban csakis lakosságunk minden uj eszmeiránt tanusított közönyének lehet felróni.

Béregen 1904. évi július hó 25-én.

Az előljároság nevében:

Grosser Lajos jegyző.

*** Utazás tutajon a Tiszán.**

Az „Uránia“ tudományos színház a jövő évadban bemutatja a Tiszát, ezt a minden izében magyar folyót és vidékét szebbnél szebb tájrészleteivel, a mellette lakó nemzetiségek és magyar nép szokásaival, viseletével, régi történeti emlékeivel, iparával, gazdaságával és kereskedelmével egyetemben. A darab megírásával a vezetőség Szundy Károlyt bizta meg, akit Vitkovszky műszaki vezető és egy alkalmazott kíséretében tutajon fogja végig járni a Tiszát, hogy annak jelegzetes részeiről fölvételeket vegyen. Szundy ezt az érdekes utazást a jövő héten kezdi meg.

*** Végzetes szerencsétlenségnek** lett áldozatává Bajmokon egy jómódu vendéglős; véletlenül elsült fegyverével életveszélyesen megsebesítette magát. Priszlinger János, mint rendesen, kedden kiment kocsiján 7 éves fiával aföldekre vadászni és szokása szerint melléje tette megtöltött puskáját, jó ideig teljesen rendben haladtak, mikor azonban kiértek a községből, lova valamitől megijedt és megugrott, miáltal a puska a kocsi elején lévő saroglyába csuszott le, Priszlinger miközben a puskát, megteledekezve arról, hogy töltve van, ki akarta onnét rántani, véletlenül ezáltal megnyomta ravaszát, a puska elsült és a sörétek egyenesen a gyomrába mentek, szétroncsolva a szerencsétlen ember belsejét. A fia rögtön megfordította a kocsit és hazahajtott, lakása azonban onnét jó messzire lévén, az eszméletlen kívüli ember az uton igen sok

vért vesztett el, az orvost nyomban előhívatott, ki megállapította, hogy sebe életveszélyes és életben maradása igen kétséges.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Egy fiatal kereskedő segéd, aki csak nemrégiben szabadult fel az inaskodás alól, a fölötti bánatában, hogy pályája kezdetén is már állás nélkül maradt öngyilkossági kísérletet követett el Szabadkán. Klein Lajosnak hívják a 16 éves életű ifjút. Szülei lakásán kedden délelőtt 1/2 12 órakor revolverrel hasba lőtte magát. Hozzá tartozói zonnal a mentőket hívták, akik a boldogulán ifjút a kórházba szállították. Alláota veszélyes, de nem reménytelen.

* Az állatok betegségei állambács-Bodrog vármegyében.

Óbecse: óbecsei Óbecse. Veszettség; bácsalmási Bácsalmás; bajai Bátmonostor, Hegyő l hódási Hódás, Pincéd; topolyai Osó; ujvidéki Osó; zombori Kerény. Akonykór és bőrféreg: zentai Ada 1 t. Hódás: apatini Sztapár ló; óbecsei Szentmária 1 sz. ló; Titel ló; topolyai Kishegyes ló; zsablyai Csurog 4 u. ló. Sertésorbán: bajai Béreg 13 u. hódási Paripás 9 u.; zentai Ada. Sertésvesz: apatini Doroszló 6 u. Szilberek; bácsalmási Ósalmás, Bajmok 2 u. Jánoshalma 5 u. Óbajja 2 u., Mátételke 1 m., Mélykút m., Tataháza 33 u.; hódási Bácsordas u. Hódás, Liliomos 3 u. Paripás 2 u. Óbajai Ujverbász; németpalánkai Bulkeszi u. Dunabökény 2 u. Dunacséb 3 u. Óbajánka, Palánka, Szépliget 10 u. Ujpalánka 2 u., Wekerlefalva 7 u. Óbecsei Óbajföldvár, Péterréve; titeli Titel 2 u. Óbajai Bácsfeketehegy 1 m. Csantavér, Óbajhegy; ujvidéki János Okér. Petróc, Óbajmerin 2 u. Ujfuttak 3 u. Ujsovó; zentai Martonos 1 t. Mohol 2 u. zombori Óbajny, Ósivác, Orszállás: zsablyai Nádas, Zsablya 3 u. Zenta II. ker. 1 sz.

* **Meghívó.** A Zentai Önk. Tűzoltó Testület 1904. évi július hó 31-én (vagyis) délután 2 órakor az Örtanyán rendkívüli közgyűlést tart, melyre a testület tisztebeli, alapító, pártoló és működő tagjai, nemkülömben a n. é. közönség tisztebeli tagjai, a kik tűzoltó zászló birtokában vannak, tisztelettel meghívóznak. — Zentán. 1904. július 22-én. Hajdu Dezső elnök. — A rendkívüli gyűlés egyedüli tárgya: az elmaradt közönségek beverése.

* **Ujabb rendelet a kivándorlásról.** Tisza István gróf belügyminiszternek egy rendelete érkezett Zombor törvényhatóságához az utlevél-törvény meghajtására és a ki- és visszavándorlásról szóló statisztikai adatok gyűjtésére vonatkozólag. Az utlevélügy szoros kapcsolatban lévén a kivándorlással, a most megadott rendelkezések a kivándorlási ügyek hűzágainak pótlására s e megőrzés intézkedések kiegészítésére szolgálnak. Az első két rendelet a július elsején megadott minisztertanács határozata értelmében megadott ki. Az egyik kitűzi az utlevél-törvény életbeléptetési napjául az évi július elsejét, a másik kimondja, hogy Magyarország és Szerbiával szemben eddig fennállott utlevélkötelezettség továbbra is fenn tartandó.

* **Rögtönítélő rendőrök.** Munkásleányok hatóságát egy imént földerített bűnügy szálainak kibogozása foglalkoztatja. A dolog előzménye az, amit a bíróság hírvél adtunk, hogy a múlt hó 18-án Sándor magyarkanizsai lakost megölték. A bűncselekmény után hiába kezdett világosságot deríteni a rejtélyes ügyre a csendőrség, a tettest nem sikerült kézrekeríteni, mert maga a halott Kriska sem adott semmi nyomot, ezért azt sem akarta megmondani, hol lőtt meg. Most aztán váratlanul érdekes hírvél pattant ki a rejtélyes gyilkosság-

ból. Kiderült ugyanis, hogy Kriska Sándort két magyarkanizsai rendőr ölte meg. A csendőrség az elhunyt hozzátartozóinak följelentésére indította meg ismét a vizsgálatot, mely kétséget kizárólag beigazolta, hogy Lőrinczi György és Tót Antal rendőrök pusztították el Kriska Sándort. A bizonyítás eddigi adatai azt mutatják, hogy nem valami ártatlan embert ért a rendőrök golyója, mert Kriska rosvott multu egyén, aki megsebesülésének éjszakáján is egy gabonamagtár körül tenkedett. Ma még ugylátszik, hogy a rendőrök a fegyháztörvényes ember újabb tolvajlását akarták megakadályozni s mivel a tolvaj menekülni készült, utána lőttek. De olyan terhelő adatok is merültek föl a tanú kihallgatás során, melyek kellő bizonyítás mellett nagyobb büntényről szólnak. Ezért Lőrinc György és Tót Antal rendőröket Nyíri Sándor csendőrőrmester, továbbá Losonczy és Fénessi csendőrök letartóztatták és az illetékes szabadkai törvényszékhez kísérték őket, ahol meg fogják állapítani, hogy minő szerepük volt a rejtélyes bűntényben a rendőröknek.

* **Könyvnyomdát,** a Zombor és Vidéke és a Bácskaer Volksblatt szerkesztősége és kiadóhivatalát Söház-utca 94. (a söház mellett) helyeztem át. Orlát Károly.

* **Iskolaszék a magyar nyelv ellen.** Monostorszegen a községi iskolaszéki tagok eskütételét, utána pedig az alakuló gyűlést tartották. Elnökké: Alföldy Géza, jegyzővé: Gubitzka Kálmán, gondnokká: Beslin Szaniszló választották meg. Az eskütételt kínos incidens előzte meg. A monostorszegi községi iskolában már 12 év óta kizárólag magyar a tanítási nyelv. Ezen idő alatt az iskola szembe-ütő eredmények produkált, dacára annak, hogy rendkívül túltömődtek az egyes osztályok. Most azonban az ujonnan megválasztott nemzetiségi érzelmi iskolaszéki tagok nevében Kráhl Mihály fölállott és sokácz nyelven szót emelt, az iskolai magyar tanítási nyelv ellenében a nemzetiségi nyelvek érvényesülését követelvé, izgatott hangon hibáztatta Nagy Béla plébános, volt iskolaszéki elnök gyengeségét, aki — ugymond — nem tudott a tanítóknak parancsolni. Ezen kijelentés után a nemzetiségi eszmék hívei számszerint 6-an, kiléptek a sorból és megtagadták az esküt. Ezek után mind a hatot törölték az iskolaszéki tagok sorából.

* **Rablás.** Baján a napokban este 9 órakor ahogy a Szabadkáról érkezett vonatból az utasok ki-zálltak, a jegyzédségnél Kovács Lajos vásári tolvaj megfogta Kovácsics Albertné jobb kezét, melyet a szoknyája zsebében tartott, azt kihuzta a zsebből s a kezében őrzött pénztárcáját erőszakkal kicsavarta Kovácsicsné kezéből s azzal megszökött. A csendőrség a vasuti parkban elfogta, de a pénztárca a benne volt 10 korona és néhány fillérnek már nyoma veszett. Három napi elzárásra ítéltek s Baja város területéről egyszer s mindenkorra kitiltották.

* **Munkásleány a oséplőgépben.** A szabadkai határban levő békovai pusztán tegnapelőtt reggel iszonyú szerencsétlenség történt, amelynek egy szegény munkásleány élete esett áldozatul. A pusztán, mely Alosin Gábor tulajdonát képezi, hetek óta dolgoznak már az arató legények és leányok kora reggeltől késő estig. Az új termés foglalkoztatja most a sok munkás népet, hogy az új buza mihamarabb a magtárban legyen. A békovai tanyán napok óta csépeltek. Ma reggel a hajnali órákban hozzáfogtak a félbehagyott munkához. A cséplőgép megindult és kevés idő múlva a tiszta buzaszemek ömlöttek a zsákokba. A cséplőgép tetején Sárcevic Katalin 18 éves leány adogatta a kerszteket Szedlák Mátyás

etetőnek. Egy ideig vigan ment a munka. Egyszerre Sárcevic Katalin rosszul lett s megtántorodva a gép dobjához esett. A zakatoló masina becsipete a szerencsétlen leány ruháját s a következő pillanatban velőtrázó sikoltással Sárcevic Katalin is beleesett a kerekek közé. A gép a leány testét iszonyúan összeroncsoolta. A gépet ezután megállították, de már segíteni nem lehetett. Hosszu ideig tartott, amíg a gép belső szerkezetéből kimelték a szerencsétlen leány hulláját. A kerekeken csafatokban lógtak a husdarabok s minden csupavér volt. A holttestet beszállították a zentai temető halottas házába. A csendőrség megindította a vizsgálatot, amely hivatva lesz kideríteni, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

* **Kivándorlók elszállásolása.** A belügyminiszter rendeletet adott ma ki, melyben a kivándorlók elszállásolásával és ellátásával foglalkozók részére utasítást ad. Az utasítás kimondja, hogy aki kivándorlók elszállásolásával üzletszerűleg kíván foglalkozni, erre az I. fokú rendőri hatóságtól engedélylyel kell bírnia. Az utasítás kimondja, hogy Fiumében külön kivándorlási házat építenek. A kivándorlási vendégfogadót vagy szállodát az engedély megadása előtt a rendőrhatalóság a hatósági orvos közbejöttével megvizsgálja, vajjon az épület a közegészség, köztisztaság és közbiztonság követelményeinek megfelel-e. Az utasítás részletesen meghatározza a kivándorlók szállásának berendezését és kezelését is. Az utasítás be nem tartása pénzbüntetést von maga után.

* **A régi és új üzletadója.** A köziga gatási bírósága egy konkrét esetben 24.244/903 p. szám alatt kimondta, hogy ha a vendéglős megadóztatott vendéglői üzletét az adóztatási cikluson belül megszünteti és e helyett a város más területén új vendéglőt nyit, ez az új üzlet a korábbi üzlet folytatásának tekinthető nem lévén, a régi üzlet adója az üzlet megszűnése napjától számítva adótárgy-hiány címen törölendő.

* **Ingatlan adásvételi és jelzálog bank.** Magyar ingatlan-bank mint szövetkezet cég alatt Budapesten igazán hűzágot betöltő szövetkezet alakult, mely működési köréül az ingatlanok (városi házak és telkek és földbirtokok) adásvételét, bérletét, kezelését és az ingatlanok eladásának és vételének közvetítését tűzte ki; hogy pedig az ingatlan forgalmat biztosítsa s a házak és birtokok terheit rendezze, olcsó jelzálogos kölcsönöket is nyújt, illetve közvetít és a meglévő drága jelzálog kölcsönöket olcsóbbakra konvertálja. A szövetkezet abszolúte semmi díjat vagy költséget nem számít sem a közvetítésnél, sem a hitelnyújtásnál, hanem csak az ügylet perfektuálása esetén köt ki esekély százalékat, mely azonban szintén a tagok között osztatik szét, részlegyek arányában. A szövetkezet különösen az ingatlanok adásvételének modernebb alapokra helyezésére fektet súlyt és e célból Budapesten, VII. Almássy-tér 2. sz. alatt nyilvántartási irodát nyitott, ahol bárki ingyenesen bejelentheti, ha ingatlant eladni vagy venni akar és ugyanott szintén költségmentesen bármikor felvilágosítást nyerhet az intézetnél bejelentett, máris nagyszámu eladásokról és vételekről. Az intézet igazgatósága élén Landher Gyula fővárosi építész és Kallós Samu dr. ügyvéd állanak; a felügyelő bizottság tagjaiul pedig Brüll Dániel dr., Szabó Endre és Kormos Gyula választották meg.

* **Uj távbeszélő.** Folyó hó 25-én, Adán nyilvános távbeszélő állomás nyilott meg.

* **Gazdákat és iparosokat érdeklő elvi határozatok.** A minisztertanács egy konkrét esetből kifolyólag kimondta, hogy ha mezőgazdasági

500 forintot

fizetek annak, ki **Bartilla**-fogvizet zének használat, mellett (üvege 35 kr.) valaha ismét foglajást kap, vagy a szája bűzlik. (Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla-Winkel** **Et. Wien**, 19/1. Sommergasse I. Kapható Zombor összes gyógyszerárjaiban. Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla**-télé fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 fnt 60 krért.

Tisztelt hölgyek.

Biztosra veszem és az tény, hogy a háziasszonyok a rendet, tisztaságot tartják; annál is inkább remélem, hogy vállalatomat melyet már egy év óta itt Zomborban gyakorolom. Szemetet, szappont és hulladékot ládaba elhelyezett, minden 8 napon belül és szinten szemet godrókból és piszkos vizet ócsó áron elvittetem. Remélem, hogy a nagyra becsült házi asszonyok nem mint nemely helyen a szemetet hónapig, félévig, dombó-bondra hagyják, mely a büzt, fétet szaporítja.

Csönget a szemét kocsis.

Házhoz hívás levelezőlap által megjelölt címre elegendő: **BECK MANO**

Eiismerés.

A tavaszi és nyári felgyülemelő szemét gyors rothadása a ház körüli levegőt megfertőzteti, azt bűzössé és szagossá váratalmassá teszi, annál inkább a többsz. lakosok intézetek, iskolák, gyárak, figyelmébe ajánljuk, hogy Beck Mano bevezetését pártolják, és úgy mint más városban is a jó intézménynek van vezetve.

Diener János, Dr. Duchon János, Engel Mór, Engel József, Dr. Frenkel Lajos, Falcione Lőrincz, Freund Samu és Tarsa, Dr. Grün József, Dr. Gábor László, Grosz Samu, Golstein Albert, Glanz M., Gőzfürdő, Goldfahn S. Hay János, L. Hitközség, Kellő Mór, Krizmanics Imre, Knipf Gáspár, Löwy Testvérek, Obát Karoly, Paul Kálmán, Dr. Pavlovic József, Probojsevic Alajos, Dr. Schuster Antal, Spitzer Mark, Stebler János, Stebler Samu, Stebler Antal, Sesevits Tivadar, Marton, Temesváry József, Teles Gyula, Wiedinger S. és Zs., Weinberg János, Zombori önszegélyző egyesület, és mások sok előjegyzettek.

Burgonya-szárító, Burgonya-liszt.

Az ezekhez szükséges gépeket szállítja

Drössler Karoly

csász. és kir. szabad gazdasági gépgyár

BUDAPEST, VACZI-KÖRUT 59. SZAM.

Szállít továbbá legutányosabb áron legújabb rendszerű **locomobilokat**, szab. **szőszelők** gépeket, szalmakazalozókat, járgányos cséplőkészleteket, gabona-lisztító-rostákat, fűkaszálo- és aratógépeket, szab. **tolókerékű vetőgépeket**, szecsavágókat, répvágókat, kukoricamorzsolókat, egyetemes ekéket, 2 és 3 vas, ekéket, szab. burgonyaarató- (kiemelő) és minden a gazdasági szakmába vágó gépeket.

A jegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselek és ügynökök felvételnek.

Ne vegyen senki hangszert.

mig Reményi Mihály műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a „Magyar Királyi Zene-Akadémia“ szállítója 315. ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

A „KAVÉ KIRÁLY“-hoz!

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis **KIRÁLY KÁVÉT** vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb ezikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izt s szagot elvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvételrel a következő árban:

1 kgr. doboz	4 kor.	80 fill.
2 " "	9 " "	" "
4 " "	17 " "	20 " "

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvételrel bármely postaállomásra.

1 posta-csomag 5 kgr. legfinomabb Cubakor. 13.50.
1 posta-csomag 5 kgr. legfinomabb Ceylon kor. 12.—
1 posta-csomag 5 kgr. legfinomabb Jamaica kor. 11.20.

BIRÓ és TÁRSA a „KAVÉ KIRÁLY“-hoz
BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRUT 2-B.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állásu egyennek sorsjegyek eladásával ily törvényes módszerünk szerint.

Nem részlet üzlet. Átlánlatok: tézendők:

SORSJEGY LETETI BANK-HOZ

Budapest, VIII. Jozsef-körút 16.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, fűzve: 10 kor., kötve: 12 kor., férfi- és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok. Mehr Samuel ökl. műszabászati. Budapest, VII. Kazinczy-utca 36/H.

Szerelők és bádigosok figyelmébe!

MAGENSTEIN HUGÓ, Budapest, VII. Westelényi-utca 11/a.— Mindennemű lámpák csillárok és az összes világítási felszerelési anyagokraktára. Lillénfélé sárga és vörösrész asztali lámpák. — Prágán Alvis fémműgyára.

Bécs-Budapest, specialista világítási ezikkben.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratoriummal és tanuló-műhelylyel egybekötve

Pozsony

ez év szeptember 5-én I. évfolyam nyílik meg, oly tanulók részére kik az **elektrotechnikában** (forgalmi tisztviselőkké stb.) elméletileg és gyakorlatilag (2 év alatt) akarják kiképeztetni magukat.

Fölvételi kor: 15—30 évesig. Előtanulmány: Egynéhány középiskola vagy polgáriskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

A mindig növekedőben levő **elektrotechnikai erők kereslete**, hajtó és világítócéllra, továbbá **vegy** gyárakban stb., a t. szülők és gyámok részéről tanácsos, hogy fiaikat vagy gyámoltjukat ezen **szép és gazdag kilátásokban** bővelkedő pályára való belépésére fent nevezett intézetet keressék fel.

Jelentkezhetni naponta.

Az igazgatóság kívánatra műsor- és prospektussal stb. és információkkal szolgál azonnal.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A legjobb legteljesebb reggeli

Könnyen megemészthető erősítő

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

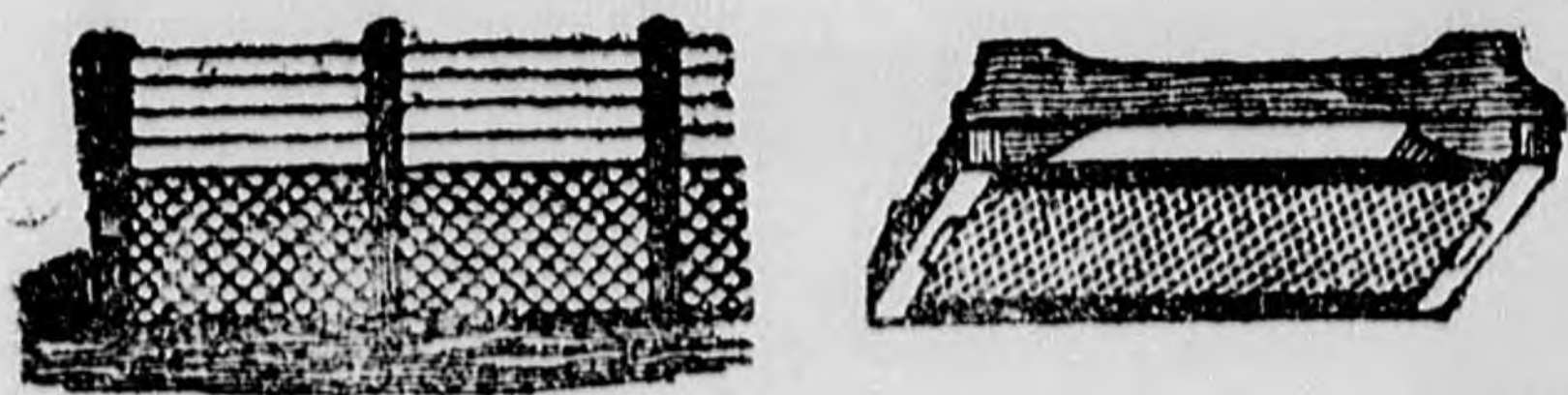
SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és cukor

Grand Prix Paris 1900

Itt az alkalom,

hogy mindenki az egészségtelen, penészesedő szalmazsákját eldobhassa és helyébe **csékely 8 koronáért** egy kiváló erős, fakeretű

acélsodrony ágybetétet

rendelhesen nálam, mely **tartós és olcsó, szag- és féregmentes**, ennél fogva egészséges. **Az ágy belméretének beküldése után**, annak megfelelően szállítja a készítő:

Ifj. Utry Pál, Baja.

Készíték egyszerű és diszes **sodronykerítést** udvar, kert, sétány és templom bekerítésére, **áthányó rostákat** kőszén és kavicsnak, szóval e szakmába vágó mindennemű munkát **olcsón, gyorsan és pontosan.**

MA YER gépgyár

vas- és fémöntő részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15. szám.

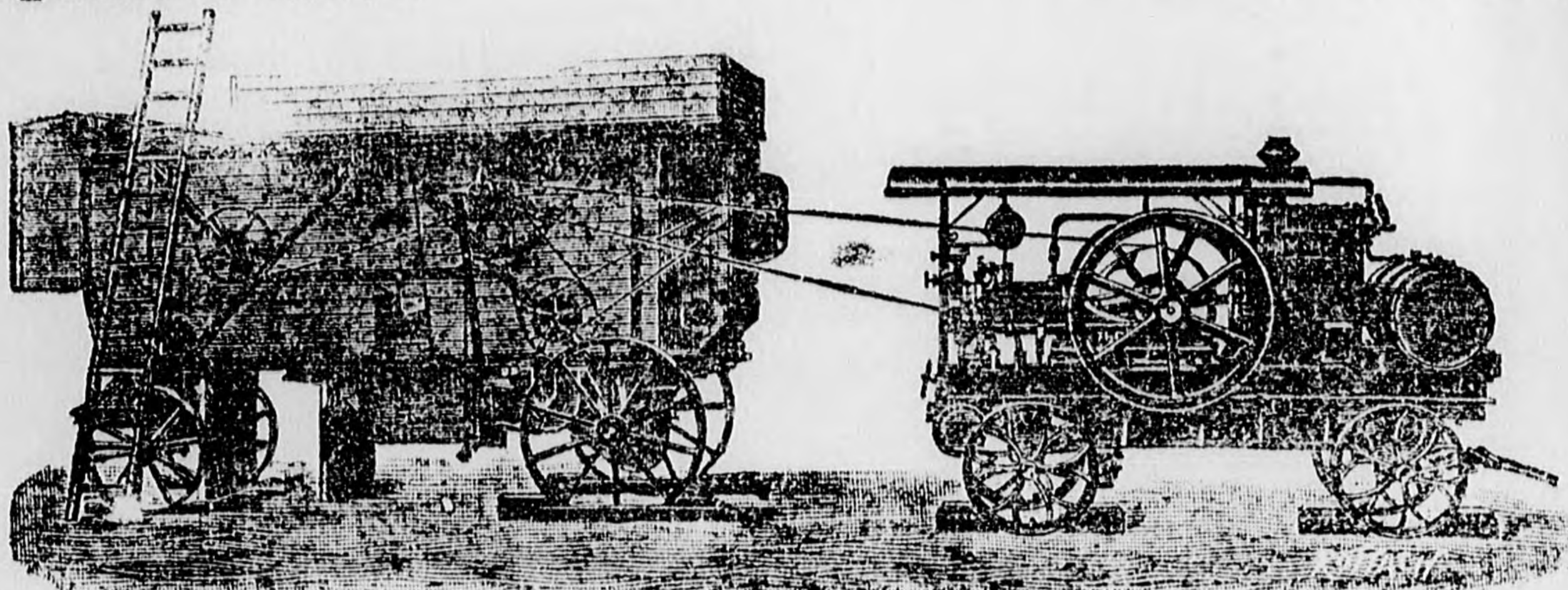
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, ^{kitűnő szerkezetű} Benzin- és szivó-gázmotorokat ^{2-50 lóerőig.}

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészeti: Új hengerek, minden e szakmába vágó gépgyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű **csavaros és szabad. víznyomásu borsajtók.**

Osborne D. M.-féle világhírű **amerikai arató és kaszáló gépek** magyarországi kizárólagos képviselősege. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

BRAZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA

KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Alkalmi vétel.

Régi, jóhírnevű fűszer- és **rövidárkereskedés** **pálinkaméréssel és** **dohánytözsdevel,**

egy 16000 lakossal bíró vidéki város főutcájában, jól berendezett

szappanfőzdével

együtt vagy nélküle, nagy vevőkörrel, más vállalat miatt, azonnal minden elfogadható áron

eladó.

A ház, ahol az üzlet van, örök áron megvehető vagy kibérelhető.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

A kiadó-tulajdonos Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban (Sóház-utca, a sóház mellett.)

Gyomorbajosoknak.

Mindazoknak, a kiknek a gyomor meghűlése vagy túlterhelése, hiányos nehezen emészthető, tulságos meleg vagy hideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmód folytán gyomorbajuk van, u. m. katarrus, gyomorgöres, gyomor fájdalom nehéz emésztés vagy elnyálkásodás — nagyon kitűnő háziszor ajánlatik, melynek meglepő hatása már sok esztendőn át ki van próbálva.

Ez a Hubert Ullrich-féle gyógyfüves bor.

E gyógyfüves bor jeles, gyógyhatásos füvekből jó borral van készítve, képezi, erősíti az ember emésztési szerveit. A gyógyfüves bor eltávolítja az emésztési akadályokat és hatásosan közrehat egészséges vér képződéséhez.

A gyógyfüves bor idején való használata a gyomorbajokat már csirájában elfojtja. Azért nem kell késedelmezni, idejekorán használni.

Jelenségek, u. m. főfájás, büffögés, égetés, puffadság, rosszullét hányással a melynek dült gyomorbajnál annál erősebben föllépnek, gyakran egy két ivás után már eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei: sorulás, kolik fájdalmak, sziv, dobogás, álmatlanság, vérsűrűsödés a májban, lépben ezen gyógyfüves bor által gyorsan eltűntetnek.

A gyógyfüves bor az emészthetelenséget megszünteti s könnyű székelés által rossz anyagokat a gyomor belekből eltávolítja.

Beesett, sápadt, kinézés, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következménye. Étvágyhiány, idegesség kimerülés, rossz kedélyállapot, úgy mint gyakori főfájás, álmatlan éjszakák mellett az ilyen emberek lassan hervadnak.

A gyógyfüves bor az elgyengült életerőt újból fölvillanyozza.

A gyógyfüves bor fokozza az étvagyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást előmozdítja az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, lecsendesíti a fölizgatott idegeket és új életkedvet szerez. Számos elismerés és halálirat bizonyítja ezt.

Gyógyfüves bor 1 fnt 50 kr. és 2 fntos üvegekben kapható: Zombor, Nemes Militics, Csonopla, Kernyája, Uj-Szivaecz, O-Szivaecz, Bács-Bresztovác, Bács-Doroszló Priglevica Szt.-Iván, Apatin, Kupuszna, Bodrogh-Monostorszeg, Bezdán, Béreg, Szántova Sztanisits, Bajmok, Pacsér, O-Morov, za, Bajsa, Bács-Topolya, Kis-Hegyes, Szeghegy-Bács-Feketehegy, Kula, Uj-Verbász, O-Verbász, Kuczura, Torzsa, Kis Kér, Bács-Szt. Tamás, Dárda, Kácsfalu, Vörösmart, Bán, Baranyavár, Lőcse, Muukács, Duna-Szekeső, Baracska, Gara, Katymár, Bács-Madaras, Bács-Almás, Bikity, Bács-Vaskut, Bács Monostor, Szerelme, Baja, Szabadka, Esszék, a gyógyszerárakban, s valamennyi kisebb nagyobb magyarországi helységben osztrákmagyar gyógytárakban.

A zombori gyógyszerészek 3 és több üveg gyógyfüves bort eredeti árban Ausztria-Magyarország minden helyiségébe küldenek.

Ugyisint küld Temesváry József zombori gyógyszerész 3 és több üveget növényborból, eredeti áron Ausztria-Magyarország minden helyiségébe.

Óvakodjunk az utánzásoktól.

Kizárólagosan csakis **Hubert Ullrich-féle** gyógyfüves bort kérjünk.

Gyógyfüves borom nem titok; alkotórészei: Malaga bor 450,0, borszesz 100,0, Gl., cerin 100,0 vörös bor 240,0, (Ebereschensaft) Nyárfanedv 150,0, meggyenedv 30,0, Man-anna, 30,0, kömény, annanas. Honagyökér, amerikai erőgyökér, Enciagyökér, Halmuszgyökér á-á 10,0. Ezen alkotórészet keverjük!